

door de politie (de OD had een aparte arrestatieploeg gevormd van betrouwbaar geachte politiefunctionarissen) en door groepen uit de bevolking; voorts greep men er verscheidene 'Moffenmeiden' die men volledig kaalschoor of zodanig schoor dat de overgebleven stoppels een hakenkruis vormden. In Eindhoven werden de 'foute' elementen aanvankelijk hoofdzakelijk opgehaald door leden van de Partisanen-Actie Nederland; 'ze werden', zo citeerden wij een plaatselijk relaas,

'uit hun huizen gehaald, de Hitler-trawanten, en nu eens knielend, dan weer met de handen boven het hoofd, werden zij door de straten geleid, soms gedwongen te zingen 'Leve de Wilhelmen', op hun rug meedragend *Volk en Vaderland* of het portret van de *Führer*, dat nu maar op hun achterwerk hing te bengelen. De dames en meisjes waren soms voorzien van een hoofddoek waarop vermeld stond: '*Nur für Wehrmacht*'.

Ook de groepen uit de bevolking die in Maastricht aan het arresteren sloegen, waren gevormd door de OD die immers bevoegd meende te zijn het militair gezag uit te oefenen. Aan de voorbereidingen der arrestaties had nogal wat ontbroken — toen men eenmaal begon, NSB'ers en andere Duitsgezinden op te pakken, bleek men er niet voldoende krachten voor te hebben. Onmiddellijk werd de OD voor vrijwilligers geopend, trouwens ook om andere werkzaamheden uit te voeren dan het verrichten van arrestaties. Die vrijwilligers kwamen zich in groten getale aanmelden. Men gunde zich niet de tijd om hun antecedenten behoorlijk te onderzoeken en er werden er verscheidene aangenomen die van een twijfelachtige betrouwbaarheid waren.

Wilde men de taken welke ten aanzien van die 'foute' elementen moesten worden uitgevoerd (wat wij hier schrijven, geldt niet alleen voor Maastricht en Eindhoven maar voor het gehele land), verrichten volgens de normen van de Nederlandse rechtsstaat, dan dienden de betrokkenen tijdens het overbrengen naar hun eerste detentie-oord tegen bespottingen en mishandelingen te worden beschermd, dan moesten zij in dat detentie-oord een redelijke verzorging krijgen, dan was het wenselijk aldaar zo spoedig mogelijk na te gaan of de arrestaties terecht hadden plaatsgevonden en dan was het eveneens wenselijk, de nodige zorg te besteden aan gezinsleden, kinderen bijvoorbeeld, die zij hadden moeten achterlaten, alsmede aan hun bezittingen, indien hun woningen leeg waren komen te staan.

Van de toepassing van die normen kwam al in het bevrijde Zuiden niet veel terecht, in de eerste plaats door de enorme agressiviteit welke in de loop van meer dan vier bezettingsjaren was gegroeid tegen allen